

Zezwolenie przez sąd na dokonanie czynności bez zgody drugiego małżonka

Zasadą jest, że każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym (art. 36 § 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy – dalej jako: „K.r.o.”). Stosownie jednak do art. 37 § 2 K.r.o. dokonanie określonych czynności taksatywnie wymienionych w tym przepisie wymaga zgody drugiego małżonka. Mowa tutaj o następujących działaniach:

- 1) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia nieruchomości lub użytkowania wieczystego, jak również prowadzącej do oddania nieruchomości do użytkowania lub pobierania z niej pożytków;
- 2) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest budynek lub lokal;
- 3) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia i wydzierżawienia gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa;
- 4) darowizny z majątku wspólnego, z wyjątkiem drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych.

W myśl art. 39 jeżeli jeden z małżonków odmawia zgody wymaganej do dokonania czynności, albo jeżeli porozumienie z nim napotyka trudne do przewyciężenia przeszkody, drugi małżonek może zwrócić się do sądu o zezwolenie na dokonanie czynności. Sąd udziela zezwolenia, jeżeli dokonania czynności wymaga dobro rodziny.

Odmowa wydania przez małżonka zgody wymaganej do dokonania czynności występuje nie tylko wtedy, gdy małżonek ten w ogóle odmawia zgody, ale i wtedy, gdy odmawia wyrażenia zgody we właściwej formie (por. H. Haak, *Czynności prawne przekraczające zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym*, MoP 1999, nr 6, s. 15).

Druga z przesłanek, o których mowa w art. 39 K.r.o. (przeszkody w porozumieniu się z małżonkiem, trudne do przewyciężenia), zachodzi przede wszystkim wówczas, gdy:

- 1) miejsce pobytu małżonka jest nieznane,
- 2) miejsce pobytu małżonka jest znane, ale nawiązanie z nim kontaktu jest utrudnione i w rozsądnym czasie nie rokuje widoków powodzenia,
- 3) choroba psychiczna, inna długotrwała choroba, otępienie umysłowe bądź podeszły wiek małżonka uniemożliwiają mu podjęcie decyzji co do wyrażenia lub odmowy zgody na dokonanie czynności przez drugiego małżonka,
- 4) małżonek zerwał wspólne pożycie i uchyla się od wszelkich kontaktów z małżonkiem zamierzającym dokonać czynności.

Zezwolenie sądu wydane na podstawie art. 39 k.r.o. może dotyczyć czynności prawnych jednostronnych, jak i umów.

Ciężar udowodnienia okoliczności uzasadniających wystąpienie o zezwolenie do sądu obciąża małżonka wnioskodawcę.

Z oczywistych względów, złożenie wniosku dopuszczalne jest jedynie wówczas, gdy do podjęcia określonej czynności wymagana jest zgoda drugiego małżonka (czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu).

Ważność umowy, która została zawarta przez jednego z małżonków bez wymaganej zgody drugiego, zależy od potwierdzenia umowy przez drugiego małżonka.

Druga strona może wyznaczyć małżonkowi, którego zgoda jest wymagana, odpowiedni termin do potwierdzenia umowy. Staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

Jednostronna czynność prawna dokonana bez wymaganej zgody drugiego małżonka jest nieważna.

Wymogi formalne wniosku

Wniosek o udzielenie zezwolenia na dokonanie czynności, do której jest potrzebna zgoda drugiego małżonka lub której drugi małżonek się sprzeciwił, powinien zawierać te same elementy, co wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, a ponadto powinien wskazywać, na jaką czynność brak jest możliwości uzyskania zgody przez małżonka oraz z jakiej przyczyny.

Wniosek o dokonanie sprzedaży rzeczy wspólnej małżonków powinien zawierać:

1. Oznaczenie miejscowości i daty sporządzenia wniosku,
2. Oznaczenie właściwego sądu rejonowego, wydziału cywilnego,
3. Wskazanie wnioskodawcy – imię, nazwisko, adres,
4. Wskazanie uczestnika (małżonek niezgadzający się na sprzedaż) – imię, nazwisko, adres,
5. Tytuł pisma: Wniosek o zezwolenie małżonkowi na dokonanie sprzedaży nieruchomości wspólnej.
6. Treść: w treści wniosku należy wnosić o zezwolenie na dokonanie sprzedaży nieruchomości, podając jej księgę wieczystą i miejsce położenia oraz określenie, że stanowi ona majątek wspólny wnioskodawcy i uczestnika postępowania.
7. Uzasadnienie: w uzasadnieniu należy kolejno przedstawić dowód na zawarcie związku małżeńskiego wnioskodawcy i uczestnika – akt małżeństwa, przedstawić odpis z księgi wieczystej świadczący o jej nabyciu w trakcie małżeństwa i pozostawania nieruchomości we wspólnym majątku małżeńskim, wycenę nieruchomości oraz wskazanie jakie okoliczności przemawiają za tym, by sąd uznał, że dobro rodziny wymaga dokonania sprzedaży tej nieruchomości.

8. Powołane dowody należy załączyć do wniosku,
9. Podpis wnioskodawcy.

Sąd udziela zgody na dokonanie określonej czynności w drodze postanowienia.

Poniżej prezentujemy ramowy wzór wniosku o zezwolenie przez sąd na dokonanie czynności bez zgody drugiego małżonka.

Dane adresowe wnioskodawcy

Września, dnia czerwca 2024r.

**Sąd Rejonowy we Wrześni
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Jana Pawła II 10
62-300 Września**

Wnioskodawca: imię i nazwisko

adres

e-mail

Uczestnik postępowania: imię i nazwisko

adres

Wniosek o zezwolenie na zbycie nieruchomości bez zgody małżonka

W imieniu własnym wnoszę o wyrażenie przez Sąd zgody na zbycie nieruchomości położonej w, (obręb:, arkusz mapy:, nr działki:), stanowiącej gospodarstwo rolne o powierzchni ... (ha), dla której Sąd Rejonowy we Wrześni – Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą o nr

Wnioski dowodowe:

Wnoszę o przeprowadzenie następujących dowodów:

1. z akt sprawy Sądu Rejonowego w, o sygn. I Ns
2. z zeznań świadka, zamieszkałego (imię i nazwisko, adres), na okoliczność, np. zaburzeń psychicznych uczestnika postępowania, nadużywania alkoholu przez uczestnika, prowadzenia przez uczestnika hulaszczego trybu życia.

Ministerstwo
Sprawiedliwości

POWIAT
POZNAŃSKI

Uzasadnienie

Strony zawarły związek małżeński w dniu w.....
(miejsowość).

dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa.

Do roku Wnioskodawca prowadził gospodarstwo rolne, opisanej wyżej w petitum wniosku. Pomimo, że gospodarstwo to stanowiło główne źródło utrzymania rodziny, uczestnik postępowania częstokroć uchylał się od pracy w gospodarstwie. W roku Wnioskodawca zachorował poważnie (*podać dokładnie na co*), które to schorzenie uniemożliwia mu pracę w gospodarstwie rolnym, ma wręcz przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania jakiegokolwiek ciężkiej pracy fizycznej.

Dowód: zaświadczenie o stanie zdrowia wnioskodawcy.

Uczestnik postępowania natomiast nadużywa alkoholu i prowadzi hulawczy tryb życia, zupełnie nie interesuje się stanem gospodarstwa, stanem technicznym budynków ani nawet kondycją zdrowotną inwentarza, dopuszczając w ten sposób do powstania istotnego uszczerbku w majątku wspólnym. Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w, w sprawie I Ns, uczestnik został zobowiązany do podjęcia leczenia w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

dowód: akta sprawy I Ns..... .

W tej sytuacji wnioskodawca podjął decyzję o sprzedaży gospodarstwa, chcąc uchronić je przed postępującą defraudacją i spadkiem wartości, na co jednak uczestnik nie wyraża zgody. Co więcej – w stanie upojenia alkoholowego trudno jest dokonać z uczestnikiem jakichkolwiek ustaleń co do sposobu prowadzenia i zarządu gospodarstwem.

Dowód: zeznania świadka

W przedstawionej sytuacji niniejszy wniosek jest uzasadniony i konieczny, wnoszę zatem jak w petitum.

Załączniki:

– odpis wniosku,

Ministerstwo
Sprawiedliwości

- odpis aktu małżeństwa,
- odpis księgi wieczystej nr,
- zaświadczenie o stanie zdrowia wnioskodawcy,
- dowód uiszczenia opłaty sądowej od wniosku.

Ministerstwo
Sprawiedliwości

